

UAT VERGULEASA

Compartimentul de Asistență Socială

STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE 2020-2025

INTRODUCERE

CONTEXTUL STRATEGIC

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale are la bază strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2020-2025, în baza evaluării rezultatelor implementării acesteia și în acord cu direcțiile de acțiune naționale și obligațiile asumate prin documentele organizațiilor internaționale și europene la care România este parte, respectiv:

- ❖ Proiectul ”Strategiei naționale pentru protecția și promovare drepturilor copilului”;
- ❖ Proiectul ”Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”;
- ❖ Strategia Europa 2020 – o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii ;
- ❖ Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere;
- ❖ Recomandarea Comisiei Europene 2013/112/UE;
- ❖ Convenția ONU cu privire la drepturile copilului ;
- ❖ Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

VIZIUNE, MISIUNE ȘI PRINCIPII

Misiune:

Strategia prezentă își propune asigurarea unui cadru de acțiune la nivel local, în concordanță cu prioritățile județene, naționale și europene în domeniu, menite să contribuie la îmbunătățirea situației sociale și economice a grupurilor vulnerabile din comuna Verguleasa, Jud. Olt.

Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate, implementarea unui pachet minim de servicii sociale adresat copiilor din sărace, intensificarea eforturilor în sensul eliminării barierelor de atitudine și mediu, în vederea reabilitării și reintegrării persoanei cu dizabilități și promovarea participării acesteia la viața comunității, trecerea de la îngrijirea instituționalizată la îngrijirea bazată în și prin comunitate, prevenirea oricărei forme de violență asupra copilului, precum și îmbunătățirea structurii și calității serviciilor sociale, constituie priorități de acțiune pentru perioada 2020-2025.

Viziune: *Sistem de asistență socială descentralizat, proactiv, eficace și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre îngrijirea în cadrul comunității a persoanelor în situații de vulnerabilitate.*

Premisele strategiei:

- Reforma sistemului de servicii sociale prin transformarea acestuia dintr-un sistem pasiv în unul proactiv;
- Schimbarea accentului de pe asistența acordată individului pe construirea măsurilor de protecție socială în jurul protecției familiei, prin creșterea gradului de securitate socială dar și al responsabilității individuale printr-o politică socială centrată pe copil și familie, care să încurajeze o îmbătrânire demnă și bazată pe un sistem integrat de servicii și prestații sociale pentru grupurile vulnerabile;
- Promovarea responsabilității sociale;
- Utilizarea fondurilor europene pentru reformarea sistemului de asistență socială, sprijinirea incluziunii sociale și combaterea discriminării;
- Consolidarea cooperării dintre sectorul public și organizații neguvernamentale.

Principiile strategiei:

- Solidaritatea socială;
- Subsidiaritatea;
- Universalitatea;
- Respectarea demnității umane;
- Abordarea individuală;
- Respectarea dreptului la autodeterminare;
- Dreptul de liberă alegere a furnizorului de servicii;
- Egalitatea de șanse și nediscriminarea în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale;
- Concurență și competitivitate în furnizarea serviciilor sociale;
- Confidențialitate;
- Parteneriat între părțile implicate în procesul de furnizare a serviciilor sociale și beneficiarii acestora.

1. COMPONENTA PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI ȘI A FAMILIEI

”Investiția în copii: ruperea cercului vicios al defavorizării ¹”

MISIUNE

Asigurarea unui cadru efectiv de acțiune la nivel local pentru promovarea investiției în dezvoltarea și bunăstarea copilului, printr-o abordare sinergică dintre toate domeniile relevante (educație, sănătate, ocupare, asistență socială), bazată pe respectarea și promovarea drepturilor copilului atât de către instituțiile și autoritățile statului, cât și de către societatea civilă.

VIZIUNE : Investiția în bunăstarea vieții copiilor, contribuie la ruperea cercului vicios al defavorizării

GRUP ȚINTĂ

- Copiii din oraș și familiile acestora;
- Copiii aflați în propria familie, afectați de sărăcie, în vederea eliminării situației de risc și dificultate;
- Copiii cetățeni români aflați în străinătate;
- Copiii care beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale;
- Copiii cu dizabilități
- Copiii romi;
- Copiii separați de familie;
- Copiii fără acte de identitate;
- Copiii victime ale oricăror forme de violență;
- Copiii/tinerii în situații de vulnerabilitate specială (copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, copiii care trăiesc în stradă, copiii victime ale răpirii sau ale oricăror forme de exploatare și ale traficului de ființe umane, copiii romi etc, copiii/tinerii consumatori de substanțe psihotrope, adolescenții și tinerii care au beneficiat de o măsură de protecție, inclusiv cei cu dizabilități);
- Familiile/părinții;
- Familii aflate în dificultate;
- Comunitatea;
- Instituții, autorități locale, ONG-uri;
- Profesioniști în domeniu.

PRINCIPII

- Promovarea centrării societății pe dezvoltarea și bunăstarea copilului;
- Promovarea și respectarea interesului superior al copilului;
- Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse;
- Primordialitatea responsabilităților părinților în creșterea și îngrijirea copiilor;
- Promovarea parteneriatului interinstituțional și cu societatea civilă;
- Participarea și consultarea copiilor în adoptarea deciziilor care îi privesc;
- Asigurarea stabilității, continuității și complementarității îngrijirii personalizate acordate fiecărui copil;
- Echitatea și transparența alocărilor financiare destinate copiilor.

PREMISE

- Investiția în bunăstarea vieții copiilor, contribuie la ruperea cercului vicios al defavorizării deoarece copiii reprezintă grupul vulnerabil a cărui bunăstare socială și personală prezintă o importanță fundamentală sub aspectul situației generale, a calității vieții și a investiției în viitor; ideea de a-i privi pe copii ca fiind ”o investiție în viitor” trebuie însoțită permanent de conceptul unei copilării fericite, deoarece atât pentru copii cât și pentru societate, prezentul este la fel de important ca și viitorul;
- Este necesară integrarea problematicii drepturilor copilului în toate domeniile de acțiune;

- Sprijinirea familiei, întărirea rolului acesteia este de maximă importanță pentru copii;
- Participarea corepunzătoare a copiilor la deciziile care-i privesc și la evaluarea programelor;
- O atenție deosebită trebuie acordată protejării și asigurării respectării drepturilor grupurilor de copii deosebit de vulnerabili(cei care trăiesc în sărăcie, cei instituționalizați, cei expuși riscului de violență domestică sau care sunt victime ale violenței, cei cu dizabilități, copiii romi, copiii cu părinți migranți, cei neînsoțiți pe teritoriul altor state, victime ale traficului de persoane, exploatării etc);
- Promovarea serviciilor sociale prietenoase pentru copii (servicii care să țină seama de vârsta copilului, nivelul său de maturitate și înțelegere, care să acorde atenția cuvenită opiniei copilului și să încurajeze relația acestuia cu familia;
- Toleranță zero pentru toate formele de violență prin creșterea gradului de conștientizare și luarea de măsuri pentru a se adresa tipurilor specifice de violență și să se concentreze pe determinanții care produc violența;
- Numai un parteneriat transversal poate reuși să asigure protejarea și respectarea efectivă a drepturilor copilului.

DIRECȚII DE ACȚIUNE:

- ❖ Asigurarea bunăstării vieții copilului în mediul familial
- ❖ Garantarea drepturilor și incluziunea socială a copiilor aflați în situații de vulnerabilitate
- ❖ Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva copilului
- ❖ Promovarea participării copiilor la viața în comunitate

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectiv general 1: Asigurarea bunăstării vieții tuturor copiilor într-un mediu familial sănătos și funcțional

Asigurarea unui sistem public de asistență socială și servicii sociale funcționale în fiecare unitate administrativ teritorială

- Promovarea angajării personalului de specialitate cu atribuții exclusive în asistență socială la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale ;
- Formarea continuă și profesionalizarea personalului care lucrează în serviciile publice de asistență socială din fiecare unitate administrativ teritorială ;
- Dezvoltarea competențelor profesioniștilor pentru creșterea gradului de înțelegere și de respectare a drepturilor copilului;
- Activarea structurilor comunitare consultative;
- Stimularea transferului de bune practici în domeniul serviciilor și politicilor pentru copil;
- Coordonarea metodologică a activității DAS
- Creșterea capacității instituționale a autorităților publice locale în definirea și implementarea unor activități intersectoriale pentru asigurarea bunăstării vieții copiilor și familiilor acestora;
- Crearea unor grupuri locale de intervenție formate din reprezentanți la nivel decizional a autorităților locale, instituțiilor locale, ONG-urilor, agenților economici, care să identifice soluții la problemele sociale de la nivelul comunității;

Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la educație în condiții egale și nediscriminatorii

- Acțiuni de informare și educare a comunității, părinților și copiilor privind importanța participării la educația de bază;
- Creșterea gradului de implicare a autorităților publice locale în monitorizarea participării copiilor la educația de bază, de nivel primar și gimnazial;
- Identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau cu CES școlarizați în învățământul de masă, cât și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala;
- Promovarea dreptului copiilor cu dizabilități și/sau CES integrați în învățământul de masă la un program individualizat de pregătire și la un profesor de sprijin, precum și alte intervenții de sprijin (facilitarea învățării sistemelor alternative de scriere și comunicare verbală);
- Dezvoltarea rețelelor comunitare și a parteneriatelor interinstituționale pentru prevenirea abandonului școlar ;
- Extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile sărace, premisă pentru prevenirea abandonului școlar;
- Creșterea gradului de înțelegere și de respectare a drepturilor copilului în rândul cadrelor didactice;

Îmbunătățirea accesului copiilor și familiilor acestora la servicii de sănătate de calitate

- Acțiuni de informare a părinților, copiilor, în formate accesibile cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora ;
- Întărirea serviciilor de asistență medicală comunitară – extinderea rețelei de asistenți medicali comunitari, mediatori sanitari
- Promovarea serviciilor de asistență medicală primară cu accent pe serviciile preventive furnizate prin pachetul de servicii de bază
- Definirea unui rol activ al medicului de familie și al specialiștilor din comunitate în asigurarea accesului copiilor la servicii medicale de bază și identificare situațiilor de risc(îmbunătățirea comunicării și colaborării dintre autorități și medicii de familie);
- Derularea de programe și acțiuni cu medicii de familie și specialiștii de la nivelul comunităților locale în depistarea precoce a copiilor cu probleme de sănătate.
- Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală, medicul de familie, DSP, cu scopul de a îmbunătăți accesul copiilor și familiilor acestora la servicii de sănătate
- Formarea continuă a profesioniștilor de la nivel local în furnizarea serviciilor sociale integrate;
- Implementarea de intervenții de prevenție primară pentru copii/adolescenți privind principalele riscuri legate de sănătate – consum de alcool, tutun, droguri, nutriție sănătoasă etc.
- Evaluarea oportunității privind dezvoltarea unui serviciu local specializat pentru copiii cu boli mentale;

Promovarea accesului copiilor la activități recreative și petrecere a timpului liber

- Dezvoltarea de către autoritățile locale a facilităților destinate activităților recreative și petrecere a timpului liber;
- Implementarea de către autoritățile locale în parteneriat cu ONG-uri, instituții de învățământ a unor programe de petrecere a timpului liber (excursii, Școala de vară etc);

- Campanii de informare a în comunitate privind dreptul copiilor la activități recreative și timp liber;

Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile comunitare integrate destinate copilului și familiei

- Acțiuni de informare și educare periodică a părinților cu privire la drepturile copilului și responsabilitățile parentale;

- Acțiuni de informare a părinților cu privire la serviciile comunitare existente pentru copii (informare directă și informare prin campanii locale de informare/educare/conștientizare)

- Accesibilizarea informației în sensul prezentării acesteia în formate prietenoase, ușor de citit, adaptate grupurilor țintă;

- Îmbunătățirea competențelor parentale în ceea ce privește îngrijirea și educarea copiilor (implementarea programelor de tipul ”Școala părinților”, a programelor de consiliere parentală la nivelul serviciilor sociale, medicului de familie, școlii)

Dezvoltarea și implementarea unui sistem local eficient de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor copilului

- Crearea și implementarea unui mecanism de identificare și înregistrare a tuturor copiilor vulnerabili :

- identificarea proactivă la nivelul fiecărei comunități a tuturor copiilor în situații de vulnerabilitate,

- definirea unui rol activ al medicului de familie și al specialiștilor din comunitate în identificare copiilor în situații de risc,

- gestionarea unor baze de date cu toți copii vulnerabili la nivelul fiecărei comunități, elaborarea unei hărți a sărăciei și excluziunii sociale la nivelul comunităților sau zonal la nivel de județ)

- Crearea și implementarea unui mecanism de monitorizare a tuturor copiilor vulnerabili din comunitate (definirea unui rol activ al profesioniștilor locali în procesul monitorizării respectării drepturilor copilului)

- Dezvoltarea practicii instituționale în utilizarea evaluării în toate instituțiile și autoritățile publice cu un rol activ în promovarea drepturilor copilului(elaborare și implementare proceduri de evaluare, realizarea de analize organizaționale privind respectarea drepturilor copilului etc);

Obiectiv general 2 : Garantarea drepturilor copiilor aflați în situații de vulnerabilitate

Asigurarea unui minim de resurse pentru copii și familiile aflate în situații de dificultate

- Facilitarea accesului familiilor sărace la sistemul de beneficii sociale și la programele guvernamentale de securitate socială și reducere a sărăciei (identificare, evaluare, informare, sprijin și acompaniere, obținerea actelor de identitate, forme de sprijin individualizat etc);

- Implementarea pachetului minim de servicii în comunități/zone sărace;

Asigurarea accesului copiilor și familiilor la servicii comunitare integrate și prevenirea situațiilor care pot conduce la separarea copilului de familie

- Definirea unui rol activ al furnizorilor privați de servicii sociale în compensarea deficitului de servicii în comunitățile sărace, prin dezvoltarea continuă a programelor și serviciilor de suport pentru copii și familiile lor ;
- Susținerea și promovarea parteneriatelor public-privat, privat –privat pentru derularea de servicii complementare de sprijin pentru copil și familie, evitând suprapunerile și dublarea alocării de resurse;
- Îmbunătățirea competențelor parentale și responsabilizarea părinților în ceea ce privește îngrijirea și educarea copiilor (implementarea programelor de tipul ”Școala părinților”, a programelor de consiliere parentală la nivelul serviciilor sociale, medicului de familie, școlii);
- Dezvoltarea în continuare a serviciilor comunitare integrate la nivelul comunităților locale pentru a sprijini familia (centre de consiliere și sprijin pentru copii și părinți, centre de resurse pentru părinți, construirea și dezvoltarea unor rețele comunitare de suport pentru copil și familie , servicii de educare și îngrijire pentru copiii cu vârste cuprinse între 0-3 etc)
- Creare/dezvoltare de infrastructură de prevenire a separării cum ar fi: locuințe sociale pentru familii numeroase/familii sărace cu locuire precară/familii fără locuință etc
- Dezvoltarea capacității autorităților locale de a dezvolta servicii comunitare integrate eficiente și eficiente;
- Creșterea accesului copiilor din mediul rural la educație, sănătate și servicii sociale;
- Furnizarea serviciilor de sprijin mamelor aflate în situație de risc/dificultate (mame singure, mame minore): programe de consiliere la nivelul serviciilor sociale, medicului de familie; găzduire temporară și asistență specializată, servicii de educare și îngrijire pentru copiii cu vârste cuprinse între 0-3 etc)

Incluziunea socială a copiilor cu dizabilități promovând dreptul la educație, sănătate, viață în familie și în comunitate (corelare cu alte obiective: Asigurarea copiilor cu dizabilități, drepturi egale în viața de familie, Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație și formare profesională , în toate formele și nivelele de învățământ școlar și profesional, și Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare--Componenta ”Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități).

- Dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de depistare precoce și evaluare a copilului cu dizabilități (definirea unui rol activ al medicului de familie și al specialiștilor din comunitate în depistarea precoce a copiilor cu dizabilități și orientarea lor către servicii specializate, identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare, identificarea timpurie a nevoilor de recuperare/reabilitare;)
- Furnizarea de servicii integrate sociale, de sănătate și educaționale accesibile pentru copii cu dizabilități și familiile acestora (extinderea echipelor mobile de intervenție la domiciliu în zonele/comunitățile în care dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare nu a fost posibilă; etc)
- Înființare centre de intervenție timpurie pentru a pregăti copilul cu dizabilități în vederea accesării educației formale;
- Susținerea familiilor copiilor cu dizabilități în vederea creșterii și îngrijirii acestora în mediul familial prin dezvoltarea abilităților parentale specifice, informarea acestora privind dizabilitate, alternativele de abilitare/reabilitare, tratament și integrare educațională și socială disponibile pentru copil
- Îmbunătățirea gradului de informare a părinților, copiilor, personalului didactic, autorităților publice locale, prin implicarea directă a consilierilor școlari, cu privire la facilitățile și demersurile

necesare pentru evaluarea, asigurarea asistenței educaționale, a orientării școlare și profesionale a copiilor și tinerilor cu CES/dizabilități;

- Implementarea unor programe de formare a angajaților în domeniul educației incluzive, a utilizării unor resurse educaționale elaborate din perspectiva curriculumului adaptat, cu prioritate a celor care lucrează la clasă cu, copii/tineri cu dizabilități;
- Dezvoltării unei atitudini pozitive în familie și societate față de copii cu dizabilități prin acțiuni de informare, educare și comunicare în comunitate
- Formarea continuă a profesioniștilor/personalului care lucrează cu copilul cu dizabilități(inclusiv asistenții personali)

Incluziunea socială a copiilor dezavantajați de etnie romă asigurând accesul la educație, sănătate și servicii sociale, în condiții de egalitate de șanse și nediscriminare

- Dezvoltarea rețelei de mediatori școlari și mediatori sanitari și colaborarea în acest sens ;
- Activarea personalului specializat în intervenția la nivelul comunităților de romi- mediatori școlari, mediatori sanitari, experți locali romi, pentru a facilita accesul copiilor romi la servicii sociale, educaționale și medicale(identificarea copiilor/părinților fără acte de identitate, pentru obținerea actelor de identitate, pentru înscrierea la medicul de familie, la școală, orientarea către servicii sociale specializate etc);
- Implicarea autorităților locale prin mobilizarea resurselor comunitare(serviciile sociale, personalul specializat în intervenția la nivelul comunităților de romi, medicului de familie) , pentru asigurarea dreptului la identitate a copiilor romi - toți copiii romi să fie înregistrați la naștere, iar familiile vulnerabile să primească sprijin în acest sens;
- Creșterea gradului de implicare și responsabilizarea a ONG-urilor locale pentru romi în scopul incluziunii sociale a copiilor romi și familiilor acestora;
- Combaterea atitudinii negative a societății față de romi, în general și față de copiii romi în special prin acțiuni de reducerea stereotipurilor negative, promovarea unor modele de succes etc.
- Acțiuni de informare, educare civică, culturală, în rândul comunităților cu populație de etnie romă –premisă pentru a genera o schimbare de mentalitate.

Gestionarea eficientă a fenomenului ”copiilor străzii”

- Îmbunătățirea strategiilor de identificare a copiilor din mediul stradal prin colaborare cu instituțiile /ONG-urile partenere;
- Crearea de servicii oferite acestor beneficiar, îmbunătățirea calității serviciilor oferite copiilor străzii;
- Dezvoltarea de programe integrare educațională,socială și profesională a copiilor/tinerilor beneficiari
- Formarea continuă și perfecționarea profesioniștilor care lucrează cu copilul străzii;
- Campanii de descurajare a cerșetoriei – ca formă de exploatare economică a copilului

Prevenirea delincvenței juvenile și a recidivelor

- Acțiuni comunitare de informare, educare, comunicare privind educarea copiilor în spiritul respectului față de lege cu scopul prevenirii delincvenței juvenile;

- Dezvoltarea programelor și serviciilor specializate pentru copilul care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal- Servicii integrate pentru reabilitarea comportamentală a copilului delincvent(rezidență, educație, sănătate, integrare);
- Dezvoltarea colaborării interinstituționale atât în scopul prevenirii delincvenței juvenile, cât și în procesul furnizării serviciilor de sprijin; Specializarea personalului implicat în lucrul cu copii aflați în conflict cu legea;
- Servicii integrate pentru reabilitarea comportamentală a copilului delincvent(rezidență, educație, sănătate, integrare)

Prevenirea consumului de droguri sau alte substanțe nocive în rândul copiilor/adolescenților/tinerilor și reducerea consecințelor acestui fenomen

- Derularea de acțiuni/intervenții de prevenire în familie și comunitate pentru informarea, educarea și conștientizarea efectelor grave ale consumului de droguri sau alte substanțe nocive în rândul copiilor/adolescenților/tinerilor;
- Dezvoltarea intervențiilor de identificare, atragere și motivare a copiilor/adolescenților/tinerilor care consumă droguri și alte substanțe nocive în servicii specializate de asistență;
- Includerea serviciilor oferite de către DAS și alți furnizori sociali în sistemul național de asistență medicală, psihologică și socială pentru consumatorii de droguri.
- Formarea specialiștilor DAS și ai altor furnizori de servicii sociale în domeniul asistării consumatorilor de droguri.

Asigurarea serviciilor de suport adecvat copiilor cu părinți plecați în străinătate și copiilor remigranți

- Dezvoltarea de măsuri specifice de suport pentru copiii cu părinți plecați în străinătate și copiii remigranți(identificarea tuturor copiilor cu ambii părinți/părintele unic susținător plecați la muncă în străinătate; implementarea unor programe personalizate de consiliere și suport, asigurarea accesului la serviciile sociale de suport existente în comunitate);
- Sprijinirea autorităților publice locale în vederea aplicării prevederilor Legii 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Prevenirea sarcinilor nedorite în rândul adolescentelor

- Diversificarea și extinderea intervențiilor de educație sexuală în rândul copiilor și adolescenților, inclusiv educație pentru prevenirea HIV și ITS ;
- Asigurarea accesului adolescenților la servicii de planificare familială;
- Implementarea programelor de educație pentru sănătate în comunități ;

Obiectiv general 3: Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență împotriva copilului(neglijare, violență fizică, psihologică, sexuală, exploatarea prin muncă, exploatarea sexuală, pornografie infantilă, traficul de copii) indiferent de mediul unde se produce

Promovarea valorilor non-violenței și implementarea unor acțiuni de sensibilizare

- Creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare de către copii, părinți și profesioniști și populația generală a tuturor formelor de violență (acțiuni de schimbare a percepției colective cu privire

la violență, eliminarea formelor de disciplinare violentă și pedeapsa corporală a copiilor în toate mediile, cu accent pe impactul negativ asupra dezvoltării copilului, implicarea părinților în activități derulate în scopul prevenirii și diminuării violenței împotriva copiilor, implicarea copiilor prin educația de la egal la egal în activități derulate la nivelul școlii de prevenire și diminuare a violenței asupra copiilor,

- Îmbunătățirea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor cu impact pe dezvoltarea și protecția copiilor și adolescenților, cu accent pe reducerea tuturor formelor de violență asupra copilului în cadrul familiei și în comunitate.

- Promovarea utilizării responsabile de către copii a internetului și a tehnologiilor moderne de informare și comunicare (inclusiv acțiuni de combatere a pornografiei infantile și protejării copiilor față de conținuturile ilegale sau dăunătoare din mediul virtual);

Întărirea capacității furnizorilor publici și privați în prevenirea și combaterea oricărei forme de violență;

- Creșterea capacității de intervenție a furnizorilor publici și privați în situațiile de violență care implică copilul – implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență, indiferent de locul de producere;

- Implementarea unui mecanism eficient de înregistrare, monitorizare și evaluare a numărului de cazuri și a dimensiunii abuzului, neglijării, exploatării sau a oricărei forme de violență asupra copilului;

- Dezvoltarea parteneriatelor inter-instituționale în scopul prevenirii expunerii copiilor la formele de violență și protejarea siguranței acestuia;

- Derularea de acțiuni/intervenții de prevenire în școală, familie și comunitate pentru informarea, educarea și conștientizarea asupra fenomenului și efectelor grave ale traficului, exploatării copiilor;

- Combaterea și diminuarea fenomenului dispariției copiilor (acțiuni în comunități, școli, servicii de protecție specializată) ;

- Optimizarea și dezvoltarea procesului de cooperare inter și intra- instituțională în procesul protecției și asistenței copiilor aflați în situații de vulnerabilitate specială;

Îmbunătățirea calității protecției și asistenței specializate acordată copiilor în situații de vulnerabilitate specială (neglijat, abuzat,traficat, exploatat, repatriat etc)

- Asistarea specializată a copilului în situații de vulnerabilitate specială în baza prevederilor și procedurilor în vigoare ;

- Intensificarea colaborării cu autoritățile centrale (Ministerul Afacerilor Externe, ANPCA) și locale în scopul soluționării eficiente a cazurilor de copii neacompaniați pe teritoriul altor state și revenirii lor în țară în condiții de siguranță

- Responsabilizarea familiilor cu privire la riscurile părăsirii statului român a propriilor copii și efectele generate de acordare a consimțământului scris către terțe persoane

- Formarea și perfecționarea profesioniștilor;

Obiectiv general 4 : Stimularea consultării și participării copiilor

Asigurarea accesului copiilor la informații utile și adaptate nivelului lor de înțelegere

- Derularea de campanii de informare în școli cu privire la formele și activitățile concrete prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care-i privesc;

- Stimularea participării copiilor din mediul rural la structurile reprezentative ale elevilor;
- Stimularea participării copiilor din sistemul de protecție la procesul de luare a deciziilor care-i privesc;

Dezvoltarea capacității autorităților de a se consulta cu copiii și de a integra participarea copiilor în activitatea pe care o derulează

- Derularea de campanii de informare a autorităților publice locale privind activitățile concrete în care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care-i privesc;
- Implementarea unui mecanism eficient pentru integrarea participării copiilor în activitatea derulată de autoritățile locale.

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile);
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ În fiecare DAS de la nivel local există personal de specialitate calificat care lucrează cu copilul;
- ❖ Acțiuni de informare a comunității cu privire la participarea copiilor la educație de bază derulate în comunitate;
- ❖ Rețele comunitare și parteneriate instituționale pentru prevenirea abandonului școlar, constituite;
- ❖ Creșterea gradului de informare și conștientizare a părinților cu privire la drepturile pe care le au în ceea ce privește accesul la servicii medicale și de recuperare;
- ❖ Programe cu privire la depistarea precoce a problemelor de sănătate, derulate în comunitate;
- ❖ Copiii au acces la servicii medicale de calitate;
- ❖ Programe de formare a specialiștilor de la nivel local în furnizarea de servicii sociale derulate;
- ❖ Rețea de facilități destinate copiilor pentru activități recreative și de petrecere a timpului liber;
- ❖ Campanii de informare derulate la nivel local;
- ❖ Programe de tipul Școala părinților, programe de consiliere parentală derulate;
- ❖ O bază de date cu toți copiii vulnerabili existentă la nivelul fiecărei comunități;
- ❖ O hartă a sărăciei și a excluziunii sociale realizată;
- ❖ Pachet minim de servicii implementat în comunitățile sărace;
- ❖ Parteneriat public-privat și privat-privat pentru dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru copil și familie funcțional;
- ❖ Servicii comunitare integrate dezvoltate la nivel comunitar;
- ❖ Sistem integrat de depistare precoce și evaluare a copilului cu dizabilități dezvoltat și implementat la nivel județean;
- ❖ Copiii cu dizabilități beneficiază de servicii de recuperare la domiciliu prin intermediul echipei mobile; sau programe de recuperare în cadrul, Centrul de recuperare și îngrijire de zi pentru copilul cu handicap/ dizabilități,
- ❖ Părinții care au copii cu dizabilități sunt sprijiniți în vederea acoperirii nevoilor specifice ale copiilor și ale lor;

- ❖ Programe de formare continuă a specialiștilor care lucrează cu copilul cu dizabilități, derulate;
- ❖ Rețea de mediatori școlari și mediatori sociali extinsă la nivelul comunităților;
- ❖ Ponderea populației cu atitudini negative față de romi scăzută;
- ❖ Copiii romi au acces la servicii sociale, de educație și medicale;
- ❖ Proceduri instituționale pentru intervenție imediată în cazul copiilor străzii dezvoltată și implementată;
- ❖ Acțiuni comunitare în scopul prevenirii delincvenței juvenile, derulate;
- ❖ Există programe specializate pentru copilul care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal;
- ❖ Acțiuni de informare și conștientizare a consumului de droguri în rândul copiilor și adolescenților derulate în școli;
- ❖ Copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate au acces la servicii de consiliere și sprijin;
- ❖ Derularea anuală a unor programe de planning familial și educație pentru sănătate în rândul adolescentelor în unitățile de învățământ;
- ❖ Copiii, părinții, specialiștii recunosc toate formele de violență și efectele grave ale acestora;
- ❖ Metodologie de înregistrare, monitorizare și evaluare a cazurilor de abuz/neglijare/exploatare implementată;
- ❖ Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor privitoare la copil;
- ❖ Servicii specializate pentru prevenirea și combaterea violenței în familie dezvoltate (adăpost pentru victime, centre de consiliere pentru agresori, etc);
- ❖ Specialiștii care activează în domeniul violenței domestice au participat la programe de formare profesională;
- ❖ Campanii de informare derulate în școli cu privire la formele și activitățile prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care îi privesc.

2. COMPONENTA INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

MISIUNEA :

Prezenta strategie furnizează *un cadru de acțiune la nivel local*, care împreună cu acțiunile la nivel județean, național și european este menită să *ofere persoanelor cu dizabilități capacitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participare la viața socială*, contribuind la *îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor cu dizabilități*, precum și de a aduce beneficii mai mari comunității fără a împovăra sistemul public.

Premisele care stau la baza acestui document:

- Situația persoanei cu dizabilități în centrul tuturor politicilor, deciziilor și reglementărilor legislative
- Îmbunătățirea organizării și calității serviciilor
- Gestionarea eficientă și transparentă a resurselor

VIZIUNE

Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pe componenta "Incluziunea socială a persoanei cu dizabilități", declară și își asumă viziunea națională așa cum este prezentată în proiectul Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanei cu dizabilități 2020-2025: "*Politicile sociale – de la "reabilitarea" individului la reformarea societății.*"

Prezentul document respectă Principiile Convenției ONU privind drepturile persoanei cu dizabilități :

- (a) Respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face

propriile alegeri, și a independenței persoanelor;

(b) Nediscriminarea;

(c) Participarea și integrarea deplină și efectivă în societate;

(d) Respectul pentru diversitate și acceptarea persoanelor cu dizabilități ca parte a diversității umane și a umanității;

(e) Egalitatea de șanse;

(f) Accesibilitatea;

(g) Egalitatea între bărbați și femei;

(h) Respectul pentru capacitățile de evoluție ale copiilor cu dizabilități și respectul pentru dreptul copiilor cu dizabilități de a-și păstra propria identitate.

Participarea deplină, economică și socială a persoanei cu dizabilități este esențială pentru dezvoltarea durabilă a societății, favorabilă incluziunii sociale. O societate construită pe principii incluzive, orientată spre *eliminarea barierelor* de orice fel, spre *„normalizarea”* vieții persoanelor expuse riscurilor excluziunii sociale, stimulează inovația și reduce presiunea exercitată în prezent asupra sistemului public de protecție socială.

Principiul *„Normalizării”* aduce în prim plan un drept fundamental al persoanei cu dizabilități, și anume *dreptul persoanei cu dizabilități de a trăi în comunitate, de a participa la viața acesteia cu șanse egale cu ale celorlalți* și se traduce în practică în dreptul persoanei cu dizabilități de a alege unde și cu cine să locuiască, fără să fie obligată să trăiască într-un anumit mediu de viață, de a avea acces la o gamă de *servicii comunitare de suport*, la domiciliu, inclusiv la asistență personală necesară vieții și integrării în comunitate, de a avea acces la servicii și facilități comunitare în egală măsură cu populația generală.

GRUP ȚINTĂ

- Persoane cu dizabilități
- Familiile acestora
- Comunitatea
- Autorități locale, ONG-uri
- Asociații ale persoanelor cu handicap
- Specialiști în domeniu

DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE

Prezentul document respectă direcțiile de acțiune abordate în *Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilități 2010-2020- „Un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere”*, respectiv *opt domenii de acțiune principale: accesibilitate, participare, egalitate, ocuparea forței de muncă, educație și formare, protecție socială, sănătate și acțiune externă*. Pentru fiecare domeniu este definit un obiectiv general, operaționalizat în obiective specifice.

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Accesibilitate - condiție premergătoare pentru participarea la viața socială și economică

Accesibilitatea privește deopotrivă două concepte pe care autoritățile publice locale trebuie să le urmărească în toate măsurile care privesc accesul persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, comunicațional, informațional, respectiv: "adaptarea rezonabilă" și "designul universal"

Obiectiv General 1 : Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate cu toți cetățenii la mediul fizic, transport, informație și mijloace de comunicare, la toate resursele comunității (bunuri, servicii, inclusiv servicii publice) .

Creșterea nivelului de responsabilizare a autorităților publice locale, a instituțiilor publice și a persoanelor juridice cu capital privat în implementarea prevederilor legale în domeniul accesibilității ;

- Asigurarea de către **autoritățile publice** a unor modalități de comunicare și informare accesibile persoanelor cu dizabilități (ex. Interpretare mimico-gestuală, transpunerea în formate accesibile a documentelor oficiale ale autorităților publice, inclusiv afișajul public (scriere Braille, înregistrări audio, versiuni simplificate, scriere în caractere mari, pagini web accesibilizate);
- Asigurarea unor **servicii/activități de consultanță și instruire** pentru factorii implicați în accesibilizarea domeniului informării și comunicării pentru persoanele cu dizabilități;
- Monitorizarea periodică a respectării de către autoritățile publice, instituțiile publice, și a entităților private, a prevederilor legale în domeniul accesibilității;
- Acțiuni de informare și educare pe tema accesibilizării mediului fizic, transport, mijloacelor de comunicare;
- Elaborarea de ghiduri, materiale informative privind domeniul accesibilității: concept, legislație, soluții de accesibilizare etc).

Îmbunătățirea gradului de informare al persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora cu privire la drepturile lor în domeniul accesibilității (mediul fizic, transport, informațional și mijloace de comunicare):

- informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor, tutorilor, reprezentanților legali cu privire la drepturile lor în domeniul accesibilității prin mijloace mass-media, puncte de informare ("info-point") din instituțiile publice s.a.;
- facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la utilizarea tehnologiilor electronice moderne de informare, comunicare și învățare, inclusiv a tehnologiilor asistive (sprijin în achiziționarea echipamentelor, instruire pentru utilizarea acestora etc.);
- proiectarea și derularea în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice publice ori private, unor programe de accesibilitate și/sau de conștientizare asupra importanței acesteia în viața socială;

2. Participare (viață independentă și integrată în comunitate, viața de familie, participare la viața publică și politică și acces la justiție)

Obiectiv general 2 –Asigurarea participării depline a persoanei cu dizabilități în societate în calitate sa de cetățean al României și respectiv al Uniunii Europene

Crearea contextului necesar respectării dreptului persoanei cu dizabilități la viață independentă și integrare în comunitate - promovarea trecerii de la îngrijirea instituționalizată la îngrijirea în comunitate:

- dezvoltarea serviciilor de îngrijire la nivelul comunității(servicii de îngrijire la domiciliu, servicii rezidențiale, servicii comunitare de suport, inclusiv la asistență personală) necesare vieții și integrării în comunitate și pentru prevenirea izolării sau segregării de comunitate;
- acțiuni de conștientizare și sensibilizare a comunității cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la viață independentă și participativă în societate;
- implementarea acțiunilor din domeniul accesibilității pentru ca persoanele cu dizabilități să aibă acces la toate resursele comunității ;
- facilitarea accesului persoanei cu dizabilități și a familiei acesteia la programele guvernamentale de securitate socială, sănătate și reducerea sărăciei;
- facilitarea accesului persoanei cu dizabilități la informațiile necesare accesării unei locuințe;
- dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru accesarea, menținerea unui loc de muncă;
- asigurarea suportului pentru adaptarea locuinței, în funcție de nevoile persoanei cu dizabilități;
- încurajarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, de recreere și culturale de masă, precum și la evenimente dedicate lor (ex. Jocurile Paralimpice, etc.), desfășurate în țară sau în țări din cadrul Uniunii Europene);

Asigurarea cadrului necesar și favorabil exercitării dreptului la viață de familie și viață privată de către persoana cu dizabilități

- acțiuni de conștientizare și sensibilizare a comunității în vederea eliminării oricărei discriminări în materie de căsătorie, familie, statut de părinte și relații interpersonale;
- identificarea permanentă a nevoilor de sprijin familial -evaluarea individuală multidisciplinară a persoanei cu dizabilități și a condițiilor necesare implementării programului individual de reabilitare și integrare socială /planul individualizat de servicii;
- evaluarea nevoii de sprijin a persoanei cu dizabilități în mediul ei de viață;
- monitorizarea implementării programelor individuale de recuperare și integrare socială;
- responsabilizarea și implicarea familiei cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrarea socială a persoanei cu dizabilități;
- dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, programe de susținere între părinți și specialiști, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție la domiciliu etc);
- promovarea mediului familial ca fiind mediul cel mai favorabil dezvoltării persoanei cu dizabilități;
- responsabilizarea și implicarea autorităților publice locale care să ofere sprijin persoanelor cu handicap și familiilor acestora;

Asigurarea copiilor cu dizabilități, drepturi egale în viața de familie

- acțiuni de informare, educare și comunicare în comunitate în vederea dezvoltării unei atitudini pozitive în familie și societate față de copii cu dizabilități;
- susținerea familiilor copiilor cu dizabilități în vederea creșterii și îngrijirii acestora în mediul familial prin dezvoltarea abilităților parentale specifice, informarea acestora privind dizabilitatea, alternativele de abilitare/reabilitare, tratament și integrare educațională și socială disponibile pentru copil;
- monitorizarea implementării programelor de recuperare, a planurilor de servicii și a vieții calității vieții copilului în mediul familial;
- dezvoltarea de serviciilor comunitare de sprijin pentru copilul cu dizabilități și familiile acestora(centre de recuperare , echipe mobile de intervenție la domiciliu etc);
- promovarea mediului familial ca fiind mediul cel mai favorabil dezvoltării copilului cu dizabilități;

Promovarea participării persoanei cu dizabilități la viața publică, politică și acces la justiție

- furnizarea de servicii de asistență juridică gratuită de către autoritățile publice/instituțiile publice și ONG-uri, persoanelor cu dizabilități;
- asigurarea sprijinului în exercitarea capacității juridice - facilități și servicii de reprezentare și advocacy – pentru persoanele cu dizabilități;
- asigurarea accesului efectiv la justiție pentru persoanele cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni;
- informarea, pregătirea personalului din domeniul justiției, în vederea asigurării accesului

3. Egalitate și nediscriminare

Obiectiv general 3: Asigurarea și promovarea condițiilor pentru deplina exercitare a drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai societății.

Creșterea gradului de conștientizare în societate, inclusiv la nivelul familiei, în legătură cu persoanele cu dizabilități, dezvoltarea unei atitudini pozitive față de acestea, combaterea stereotipurilor, prejudecăților și practicilor dăunătoare;

- Inițierea și dezvoltarea de campanii publice eficiente de conștientizare destinate să încurajeze receptivitatea față de drepturile persoanelor cu dizabilități, să încurajeze percepțiile pozitive cu privire la persoanele cu dizabilități;
- Cultivarea la toate nivelurile sistemului de educație, inclusiv la toți copiii, de la o vârstă fragedă, a unei atitudini de respect față de drepturile persoanelor cu dizabilități;
- Promovarea programelor de informare care să crească gradul de conștientizare a problematicii persoanelor cu dizabilități și a drepturilor acestora.

Promovarea recunoașterii capacităților și contribuțiilor persoanelor cu dizabilități.

- Inițierea și dezvoltarea de campanii publice care să promoveze recunoașterea calificărilor, meritelor și abilităților persoanelor cu dizabilități și a contribuției acestora la locul de muncă și pe piața muncii;
- Promovarea conceptului de abilitate versus dizabilitate;
- Încurajarea mass-media să prezinte persoanele cu dizabilități într-un mod pozitiv și valorizant;

Asigurarea cadrului necesar și favorabil exercitării drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare și egalitate de șanse

- implementarea unui mecanism/proceduri de semnalare și intervenție a situațiilor de încălcare a drepturilor și libertăților persoanei, a situațiilor de abuz, discriminare, tortură și rele tratamente asupra persoanelor cu dizabilități;
- dezvoltarea și implementarea unei metodologii de monitorizare și colectare a informațiilor privind respectarea exercitării drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, a situației privind prevenirea și combaterea discriminării, abuzurilor, torturii și relelor tratamente asupra acestor persoane;
- implementarea unor programe de formare a specialiștilor, lucrătorilor comunitari care lucrează cu persoane cu dizabilități și/sau furnizează servicii publice de interes general;

4. Ocuparea forței de muncă

Obiectiv general 4 : Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, în special pe piața liberă a muncii.

Creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități prin stimularea /motivarea acestora în vederea accesării pieței libere a muncii

- Acțiuni de informare, educare și comunicare având ca și grup țintă persoanele cu dizabilități și familiile acestora, privind dezvoltarea unei atitudini pozitive față de muncă, depășirea propriilor bariere;
- Susținerea persoanelor cu dizabilități apte de muncă pentru integrarea socio-profesională prin activități specifice pentru angajare, promovare și menținerea în muncă: evaluare a capacității și aptitudinilor de muncă, consiliere și orientare profesională, sprijin pentru calificare/recalificare, sprijin pentru găsirea și menținerea locului de muncă; facilitarea accesului la informațiile privind resursele comunitare în domeniul ocupării forței de muncă(burse ale locurilor de muncă, locuri de muncă disponibile, servicii de sprijin etc);
- Sprijinirea pentru angajarea pe piața liberă a muncii a persoanelor cu dizabilități prin măsuri de "muncă asistată";
- Dezvoltarea unui dialog/parteneriat social între toți factorii implicați în domeniul ocupării forței de muncă – instituții de educație și formare profesională, instituții de asistență socială, AJOFM, O.N.G.-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat, sindicate etc, în scopul implementării unui sistem eficient de formare, orientare profesională și angajare în muncă a persoanelor cu dizabilități;
- Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare la nivel local a impactului măsurilor sociale favorabile încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități;

Îmbunătățirea sistemului de evaluare, orientare și formare vocațională a persoanelor cu dizabilități

- Implementarea unor instrumente specifice (aplicația CASPER) cu accent pe stabilirea potențialului de integrare profesională a persoanei cu dizabilități;
- Formarea specialiștilor care să asigure consiliere vocațională și orientare profesională persoanelor cu dizabilități;
- Îmbunătățirea competențelor profesionale ale persoanelor cu dizabilități prin participarea acestora la programe de calificare/recalificare implementate cu finanțare din Fondul Social European

Implicarea angajatorilor/potențialilor angajatori în asigurarea accesului la muncă a persoanelor cu dizabilități

- Stimularea și sprijinirea angajatorilor din sectorul public și privat în a angaja persoane din rândul persoanelor cu dizabilități;
- Consultarea mediului de afaceri, a potențialilor angajatori privind măsurile care pot susține angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități;
- Promovarea și asigurarea cunoașterii de către angajatori/potențiali angajatori a dreptului la muncă al persoanei cu dizabilități;

Dezvoltarea "întreprinderilor sociale", precum și a oricărei forme de angajare protejată (unități protejate, locuri de muncă protejate), ca structuri de sprijin în tranziția a persoanelor cu dizabilități către piața liberă a muncii

- Crearea la nivelul orașului de "întreprinderi sociale", ca structuri de tranziție la economia de piață, valorificând oportunitățile de finanțare din Fondul Social European;

- Accesarea fondurilor structurale pentru asigurarea de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea de activități competitive cu cele de pe piața liberă a muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă, etc.);
- Dezvoltarea proiectelor ce au ca obiectiv angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, cu finanțare din Fondul Social European;
- Promovarea oportunităților pentru activități independente, dezvoltarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea de cooperative și începerea unei afaceri proprii;

5. Educație și formare

Obiectiv general 5: Promovarea educației incluzive și a învățării pe tot parcursul vieții pentru persoanele cu dizabilități (copii, tineri, persoane adulte cu dizabilități)

Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație și formare profesională , în toate formele și nivelele de învățământ școlar și profesional

- Implementarea unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității și evaluare complexă a copilului cu dizabilități;
- identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare)
- Identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau cu CES școlarizați în învățământul de masă, cât și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala;
- Promovarea dreptului copiilor cu dizabilități și/sau CES integrați în învățământul de masă la un program individualizat de pregătire și la un profesor de sprijin, precum și alte intervenții de sprijin (facilitarea învățării sistemelor alternative de scriere și comunicare verbală);
- Promovarea implementării efective a accesibilizării învățământului de masă la toate nivelele prin: adaptarea mediului fizic construit și transport; adaptarea mijloacelor și metodelor didactice (ex.limbajul semnelor, curriculum școlar flexibil, mijloace de instruire/învățare – scrierea Braille, texte mărite ori simplificate, site-uri web s.a. tehnologii electronice asistive de instruire/învățare); asigurarea serviciilor de sprijin individualizat pentru educația incluzivă și viață independentă;
- Implementarea unor programe de formare a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive, a utilizării unor resurse educaționale elaborate din perspectiva curriculumului adaptat, cu prioritate a celor care lucrează la clasă cu, copiii/tineri cu dizabilități;
- Asigurarea dreptului persoanei cu dizabilități de a alege și o altă formă de educație- alternativă educațională (școala specială, învățământ la distanță, învățământ la domiciliu, etc.) în situațiile în care cerințele sale de învățare nu pot fi rezolvate cu expertiza și măsurile de sprijin complementar din școala de masă;
- Informarea persoanelor cu dizabilități, prin mijloace accesibile (inclusiv site-uri web), cu privire la oferta de educație și formare profesională, a învățământului de masă și special, disponibilă în comunitate;
- Îmbunătățirea sistemului de evaluare/reevaluare a capacităților de învățare a persoanelor cu dizabilități, în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare

Asigurarea unor condiții optime de tranziție de la școală la viața activă pentru copiii/ tinerii cu dizabilități

- Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/adulților cu dizabilități;
- Promovarea unui dialog/parteneriat instituțional între factorii implicați în procesul de formare profesională și factorii/instituțiile implicate în plasarea/angajarea forței de muncă (ISJ, CJRAE, autorități locale, O.N.G.-uri, angajatori) în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă

6. Protecție socială

Obiectiv general 6: Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități prin implementarea măsurilor de protecție socială (servicii sociale de sprijin, locuire, beneficii sociale, drepturi și facilități, asigurări sociale)

Trecerea de la îngrijirea instituționalizată de la nivelul județului la îngrijirea la nivelul comunității- ”dezinstituționalizare” îngrijirii persoanelor cu dizabilități

- Dezvoltarea alternativelor la instituționalizarea de tip clasic și evitarea plasamentului în centre rezidențiale a persoanelor cu dizabilități ce necesită protecție specializată(sprijin pentru locuire independentă, locuințe protejate, case de tip familial etc), valorificând oportunitățile de finanțare prin fondurile structurale

- Dezvoltarea structurii de servicii comunitare de sprijin a persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora pentru viața independentă și/sau în comunitate(asistență personală, îngrijiri la domiciliu, echipe mobile, centre de recuperare de zi etc), valorificând oportunitățile de finanțare prin fondurile structurale

- Transferarea treptată a persoanelor cu dizabilități din instituțiile rezidențiale de mare capacitate în forme alternative de locuire și îngrijire;

- Asigurarea în serviciile rezidențiale a programelor de dezvoltare/formare a deprinderilor și abilităților de viață independentă în vederea pregătirii tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independentă;

Optimizarea tranziției tinerilor din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți

- Planificarea tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți (evaluarea nevoilor de sprijin, identificarea celei mai bune alternative de îngrijire din perspectiva nevoilor, abilităților și aptitudinilor acestora, informarea tânărului cu dizabilități privind alternativa de îngrijire);

- Implicarea copilului/tânărului cu dizabilități în programe de dezvoltare/formare a deprinderilor și abilităților de viață independentă în vederea pregătirii tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independentă;

- Transferarea tânărului cu dizabilități în forme alternative de locuire și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire din sistemul de protecție a copilului (case de tip familial, locuințe protejate etc);

Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități aflate în situații vulnerabile

- Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate care permit menținerea persoanelor cu dizabilități în familie, evitând plasamentul acestora în instituții rezidențiale (servicii de îngrijiri la domiciliu, servicii comunitare de suport, inclusiv asistență personală, echipe mobile, centre comunitare etc)
- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație, sănătate, servicii sociale și de ocupare, implementarea acțiunilor din domeniul accesibilității pentru ca persoanele cu dizabilități să aibă acces la toate resursele comunității ;
- Acțiuni de informare la nivel comunitar privind rețeaua de servicii comunitare de sprijin, programele de asistență și îngrijire etc;
- Facilitarea accesului persoanei cu dizabilități și a familiei acesteia la programele guvernamentale de securitate socială, sănătate și reducerea sărăciei;
- Identificarea permanentă a nevoilor de sprijin familial-evaluarea individuală multidisciplinară a persoanei cu dizabilități și a condițiilor necesare implementării programului individual de reabilitare și integrare socială /planul individualizat de servicii;
- Evaluarea nevoii de sprijin a persoanei cu dizabilități în mediul ei de viață;
- Monitorizarea implementării programelor individuale de recuperare și integrare socială;
- Dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, programe de susținere între părinți și specialiști, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție la domiciliu etc)
- Responsabilizarea și implicarea autorităților publice locale care să ofere sprijin persoanelor cu handicap și familiilor acestora;

Consolidarea parteneriatului local și implicarea comunității în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități

- Implicarea societății civile, ONG-uri, asociații și organizații ale persoanelor cu dizabilități, instituții de cult recunoscute de lege , în implementarea măsurilor pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
- Promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat;
- Dezvoltarea unui dialog/parteneriat social între toți factorii implicați în parcursul persoanei cu dizabilități (autorități publice locale, servicii sociale publice, AJOFM, ONG-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat, instituții de educație și formare profesională) în scopul implementării eficiente a măsurilor care favorizează incluziunea socială a acesteia.

7. Sănătate

Obiectiv general 7: Asigurarea accesului la servicii și facilități privind sănătatea, în condiții de echitate socială și în baza consimțământului liber exprimat

Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare

- Acțiuni de informarea persoanelor cu dizabilități, în formate accesibile cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora ;
- Dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități;
- Conștientizarea la nivel public a drepturilor persoanelor cu dizabilități privind accesul la sistemul de sănătate;
- Definirea unui rol activ al medicului de familie și al specialiștilor din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar etc) în accesarea serviciilor medicale de către persoanele cu dizabilități;
- Implementarea de programe de formare a personalului medical la toate nivelurile de asistență medicală, privind dobândirea de competențe în abordarea persoanei cu dizabilități

Promovarea măsurilor de prevenire a riscurilor apariției dizabilității

- Implementarea programelor de educație pentru sănătate la nivel local;
- Acțiuni de informare și educare în comunitate privind accesarea serviciilor cuprinse în pachetul de bază de sănătate, respectiv cu Programele Naționale de Sănătate cu incidență în domeniu;
- Definirea unui rol activ al medicului de familie și al specialiștilor din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar etc) în depistarea precoce a persoanei cu dizabilității și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară;
- Întărirea capacității instituționale pentru identificarea de riscuri și pentru monitorizarea calității serviciilor medicale la toate nivelurile de asistență medicală

Promovarea și încurajarea integrării pe piața muncii a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, apte de muncă.

- Campanii de promovare privind angajarea în muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală.
- Dezvoltarea serviciilor de consiliere și sprijin a persoanelor cu probleme de sanatate mintală, în vederea integrării acestora pe piața muncii.

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile)
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ Interpreți mimico-gestuali angajați la nivelul autorităților publice;
- ❖ Sistem de indicatori de monitorizare a respectării prevederilor legale în domeniul accesibilizării elaborat;
- ❖ Acțiuni de informare și educare pe tema accesibilizării derulate la nivel local;
- ❖ Articole publicate în mass media cu privire la drepturile în domeniul accesibilizării a persoanelor cu dizabilități;

- ❖ Servicii de îngrijire dezvoltate la nivelul comunităților locale;
- ❖ Acțiuni de conștientizare și sensibilizare a comunității cu privire la drepturile persoanei cu dizabilități, derulate;
- ❖ Persoanele cu dizabilități informate anual cu privire la modalitățile de accesare a unei locuințe;
- ❖ Servicii de sprijin pentru menținerea unui loc de muncă în rândul persoanelor cu dizabilități, înființate;
- ❖ Persoanele cu dizabilități au acces la informații cu privire adaptarea locuinței;
- ❖ Persoanele cu dizabilități participă anual la activități sportive dedicate lor;
- ❖ Sistem de monitorizare a programelor de recuperare a persoanelor cu dizabilități creat.
- ❖ Servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități înființate la nivel local;
- ❖ Familiile copiilor cu dizabilități sunt sprijinite în vederea acoperirii nevoilor specifice ale copiilor lor;
- ❖ Metodologie de implementare a programelor de recuperare a persoanei cu dizabilități elaborate;
- ❖ Echipă mobilă pentru recuperarea la domiciliu a copilului cu dizabilități constituită;
- ❖ Campanii de conștientizare a drepturilor persoanelor cu dizabilități derulate;
- ❖ Metodologie de monitorizare a respectării exercitării drepturilor cetățenești de către persoanele cu dizabilități elaborate;
- ❖ Minim 5 persoane care lucrează cu persoanele cu dizabilități au participat la programe de formare profesională.
- ❖ Minim 20 persoane cu dizabilități consiliate anual în vederea integrării socio-profesionale;
- ❖ Persoanele cu dizabilități au participat la Bursa locurilor de muncă pentru persoane cu dizabilități;
- ❖ Creșterea gradului de informare și înțelegere a publicului larg cu privire la problematica persoanelor cu dizabilități în scopul atenuării discriminării și excluderii sociale a persoanelor cu dizabilități;
- ❖ Centre destinate prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități create în comunitate.
- ❖ Minim 20 persoane cu dizabilități informate cu privire la oferta de educație și formare profesională;
- ❖ Parteneriate încheiate cu instituții din domeniul educației și cel al formării profesionale.
- ❖ Minim 2 servicii comunitare de sprijin pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, dezvoltate;
- ❖ Standarde de calitate implementate;
- ❖ Investiții în infrastructura de sprijin și locuințe pentru persoane cu dizabilități;
- ❖ Rețea de suport pentru persoanele cu dizabilități aflate în situație de risc, creată;
- ❖ Minim 20 copii/ tineri cu dizabilități implicați anual în programe de formare și dezvoltare a deprinderilor de viață independentă;
- ❖ Creșterea gradului de informare și înțelegere a publicului larg privind la problemele cu care se confruntă persoanele cu handicap în scopul atenuării marginalizării sociale;
- ❖ Campanii în vederea promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități la servicii de sănătate în comunitate;
- ❖ Minim 2 servicii de abilitare/reabilitare a persoanei cu dizabilități, dezvoltate.
- ❖ Cel puțin 1 program de educație pentru sănătate derulat la nivel local

3. COMPONENTA PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

MISIUNEA

Prezenta strategie furnizează *un cadru de acțiune la nivel local*, care împreună cu acțiunile la nivel județean, național și european este menită să *ofere persoanelor vârstnice capacitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participare la viața socială*, contribuind la *îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor vârstnice din orașul Buhuși*.

Premise:

- ❖ Crearea unei societăți pentru toate vârstele
- ❖ Respectarea drepturilor omului și asigurarea libertăților fundamentale pentru persoanele vârstnice
- ❖ Promovarea unei vieți sănătoase, active, sigure, împlinite, decente și demne

GRUP ȚINTĂ

- ❖ Persoane vârstnice aflate în dificultate
- ❖ Familiile acestora
- ❖ Comunitatea
- ❖ Autoritățile publice locale, ONG-uri.

PRINCIPII

- ❖ Respectarea demnității umane
- ❖ Promovarea împlinirii personale
- ❖ Promovarea autonomiei persoanei
- ❖ Promovarea participării și responsabilizării
- ❖ Facilitarea accesului la serviciile de îngrijire
- ❖ Proximitatea
- ❖ Solidaritatea socială
- ❖ Parteneriatul
- ❖ Abordarea multidisciplinară
- ❖ Libertatea de a alege
- ❖ Egalitatea de șanse și nondiscriminarea
- ❖ Transparența și responsabilitatea publică
- ❖ Complementaritatea și abordarea integrată
- ❖ Confidențialitate

EVALUAREA CONTEXTULUI LOCAL PRIVIND SITUAȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

Vârstnicii singuri reprezintă un grup vulnerabil mai ales din perspectiva accesului la servicii medicale și servicii de îngrijire.

Fenomenul de îmbătrânire demografică este mai accentuat în mediul rural comparativ cu mediul urban. Serviciile oferite acestei categorii de persoane sunt asigurate în mare măsură de

furnizorii privați de servicii, însă un aspect negativ îl constituie faptul că la nivel local nu există o bază de date cu persoanele vârstnice care ar avea nevoie de servicii de îngrijire și asistență.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice și asigurarea condițiilor pentru îmbătrânire activă și viață demnă
- Dezvoltarea unui sistem echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice dependente

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectiv general 1: Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice și asigurarea condițiilor pentru îmbătrânire activă și viață demnă

Asigurarea accesului persoanelor vârstnice la servicii sociale, medicale, educație pe tot parcursul vieții, ocupare

- Implicarea autorităților publice locale în facilitarea accesului persoanelor vârstnice la sistemul de servicii și beneficii sociale;
- Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală, medicul de familie, cu scopul de a îmbunătăți accesul persoanelor vârstnice la servicii de sănătate
- Suport acordat vârstnicului în accesarea sistemului de beneficii sociale și a programelor guvernamentale pentru îmbunătățirea propriei situații economice;

Promovarea implicării și participării persoanelor vârstnice la viața comunității

- Crearea de oportunități pentru implicarea persoanelor vârstnice în activități sociale, culturale și civice ale comunității;
- Dezvoltarea unei culturi pro-active și participative în rândul populației vârstnice după pensionare, prin implicarea acestora în activități de economie socială și de voluntariat;
- Încurajarea ocupării în forme atipice, alternative, inclusiv și mai ales prin sprijinirea ocupării gospodărești și a celei artisanale;
- Organizarea de campanii locale de informare și mediatizare privind consecințele îmbătrânirii pentru sensibilizarea publicului larg și pentru valorizarea rolului persoanelor vârstnice în societate și familie;
- Facilitarea implicării de către autoritățile publice a persoanelor vârstnice în luarea deciziilor cu privire la acțiunile și măsurile ce le sunt destinate;

Obiectiv general 2: Dezvoltarea unui sistem coerent, echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice

Întărirea capacității autorităților publice locale de a furniza servicii comunitare integrate persoanelor vârstnice

- Crearea/înființarea unei structuri destinată asistenței și protecției persoanelor vârstnice la nivelul autorităților locale;
- Dezvoltarea și implementarea unui sistem local eficient de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor persoanelor vârstnice
- Implicarea autorităților publice locale în activarea resurselor comunitare(valorizarea instituțiilor de cult, a medicului de familie etc) , dezvoltarea de parteneriate și colaborări interinstituționale în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice;
- Dezvoltarea resurselor umane din domeniul asistenței sociale privind persoanele vârstnice.

Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de îngrijire și protecție a persoanelor vârstnice în parteneriat public-public, public-privat, privat

- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire de lungă durată acordate la domiciliu pentru persoanele vârstnice dependente ;
- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a altor servicii alternative(centre de zi, cluburi, locuințe protejate, centre rezidențiale de îngrijire temporară etc)
- Dezvoltarea serviciilor paleative ;
- Dezvoltarea unui set de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni mintale;
- Sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicei vârstnicilor și îmbătrânirii active

Monitorizarea calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice

- Elaborarea și implementarea unei metodologii de raportare și monitorizare a furnizorilor publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități, a numărului de persoane vârstnice beneficiare de servicii sociale, a respectării standardelor de calitate etc
- Întărirea controlului instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu în privința respectării standardelor minime de calitate și protecția persoanelor vârstnice împotriva abuzurilor , violenței etc.

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile);
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ Parteneriate locale dezvoltate în scopul îmbunătățirii accesului persoanelor vârstnice la servicii de sănătate;
- ❖ Creșterea numărului de persoane vârstnice care beneficiază de servicii pentru îmbunătățirea situației economice;
- ❖ Creșterea numărului de persoane vârstnice implicate în activități de economie socială și voluntariat;

- ❖ Campanii de informare și sensibilizare a populației cu privire la rolul persoanelor vârstnice în familie și comunitate derulate;
- ❖ La nivelul autorităților locale funcționează structuri destinate asistenței și protecției persoanelor vârstnice;
- ❖ Rețea de servicii de îngrijire la domiciliu la nivel comunitar extinsă;
- ❖ Metodologie de raportare și monitorizare a numărului de persoane vârstnice beneficiare de servicii sociale elaborată.
- ❖ Există un sistem de verificare a respectării standardelor de calitate.

4. COMPONENTA PREVENIREA ȘI COMBATAREA FENOMENULUI VIOLENȚEI ÎN FAMILIE ȘI A VIOLENȚEI BAZATĂ PE DEOSEBIREA DE SEX, ECHIPA MOBILĂ DE INTERVENȚIE

VIZIUNE

”Comunități fără violență în familie și violență bazată pe deosebirea de sex”

Premise:

- ❖ Realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element cheie în prevenirea violenței împotriva femeilor;
- ❖ Violența împotriva femeilor este adânc înrădăcinată în inegalitatea dintre femei și bărbați în cadrul societății și este perpetuată de o cultură a toleranței și a negării.
- ❖ Violența în familie afectează femeile în mod disproporționat, motiv pentru care și bărbații pot fi victime ale violenței domestice
- ❖ Copii sunt victime ale violenței în familie, inclusiv în calitate de martori ai violenței în familie

GRUPURI ȚINTĂ:

- ❖ Victimele violenței în familie (inclusiv victime ale violenței domestice)
- ❖ Agresori
- ❖ Familiile afectate de o formă de violență
- ❖ Comunitatea
- ❖ Profesioniștii care activează în domeniul violenței domestice

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- ❖ Prevenire
- ❖ Protecție
- ❖ Monitorizare

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectiv general 1 : Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului: ”Toleranță zero” față de violența în familie;

Promovarea valorilor non-violenței și implementarea unor acțiuni de sensibilizare (corelat cu – Componenta Protecția și promovarea drepturilor copilului)

- Creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare de către populația generală, părinți și profesioniști a efectelor nocive ale violenței în familie ;
- Îmbunătățirea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor cu impact asupra vieții de familie, cu accent pe reducerea toleranței la violența domestică și implicit pe reducerea tuturor formelor de violență în cadrul familiei și în comunitate ;

Întărirea capacității autorităților publice locale și a instituțiilor publice de a preveni și combate violența în familie, corelat cu violența împotriva copilului;

- Creșterea capacității de prevenție a autorităților publice locale, a instituțiilor publice, a furnizorilor publici și privați în situațiile de violență în familie, corelat cu violența asupra copilului – implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență;
- Asigurarea cunoașterii și implementării unitare a legislației în domeniul violenței în familie(violență domestică, violență împotriva copilului la nivelul autorităților publice locale;
- Optimizarea și dezvoltarea procesului de cooperare inter și intra- instituțională în procesul prevenirii situațiilor de violență în familie, corelat cu violența împotriva copilului;
- Programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor de bază ale profesioniștilor privind legislația națională și cadrul de politici și standarde europene relevante pentru prevenirea și combaterea violenței în familie(cu accent pe violența domestică și violența împotriva copilului) precum și egalitatea între femei și bărbați;

Obiectiv general 2: Dezvoltarea sistemului de servicii de prevenție și protecție în conformitate cu legislația în vigoare

Evaluarea nevoii de servicii la nivel local

- Evaluarea nevoilor și a accesibilităților serviciilor oferite victimelor (evaluare de nevoi, evaluarea situației actuale din perspectiva serviciilor existente/a lipsei serviciilor, a accesului la servicii etc;
- Monitorizarea periodică a cazurilor de violență în familie (cu accent pe violența domestică, corelat cu violența împotriva copilului)– înregistrare, raportare și management al cazurilor;

Dezvoltarea serviciilor/programelor de Intervenție preventivă

- Creșterea capacității grupului țintă de a accesa și utiliza serviciile/programele comunitare existente (îmbunătățirea accesului la informație – legislație, drepturi, obligații, servicii etc)
- Programe/servicii destinate agresorilor cu scopul să adopte un comportament non-violent în relațiile interpersonale, în vederea prevenirii violenței ulterioare și a modificării modelelor comportamentale violente(centre/programa de consiliere pentru agresori);
- Furnizarea complementară a serviciilor pentru a răspunde mai bine nevoilor grupului țintă;

Dezvoltarea serviciilor/programelor de protecție și sprijin

- Cooperarea eficace între toate instituțiile și autoritățile relevante ale statului, precum și organizațiile neguvernamentale și alte entități relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor violenței domestice, cu scopul de a dezvolta programe și servicii care să adreseze un număr mai mare de potențiali beneficiari și nevoi (din categoria serviciilor: adăposturi, centre de recuperare, centre de consiliere pentru victimele violenței domestice etc)
- Acțiuni de informare a victimelor violenței privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile(servicii de consiliere juridică, psihologică, găzduire, asistență în găsirea unui loc de muncă etc);
- Acompanierea victimelor în accesarea serviciilor medicale și sociale existente în comunitate, în conformitate cu legislație în vigoare;
- Asistarea specializată a victimelor violenței domestice și de gen în serviciile sociale specializate existente;
- Sprijinirea autorităților locale în implementarea legislației în vigoare (ref: ordinul de protecție)

Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale ale resurselor umane în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și a bazată pe deosebirea de sex

- Programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor de bază ale profesioniștilor privind legislația națională și cadrul de politici și standarde europene relevante pentru prevenirea și combaterea violenței în familie(cu accent pe violență domestică) precum și egalitatea între femei și bărbați;
- Programe de formare profesională (specializare) pentru profesioniști privind procedurile de intervenție pentru victime, agresor etc;
- Promovarea și dezvoltarea procedurilor și instrumentelor de lucru destinate profesioniștilor (ghiduri, metodologii etc);
- Schimburi de experiență, transfer de bune practici și promovarea abordărilor inovative ale serviciilor sociale furnizate de ONG-uri;

Dezvoltarea și consolidarea echipei mobile pentru intervenții de urgență în cazurile de violență domestică

- Intervenția de urgență în cazurile de violență domestică se realizează de către echipa mobilă

Principiile după care se ghidează echipa mobilă sunt:

- Accesul egal la servicii sociale specializate pe bază de opțiune voluntară sau după caz, potrivit măsurilor dispuse de către instanța judecătorească;
- Asigurarea unei intervenții unitare și multidisciplinare pentru beneficiari, conform nevoilor identificate;
- Responsabilizarea agresorului pentru propria reabilitare și reinserție socială în vederea promovării unor relații sociale pozitive bazate pe comportament non-violent;

- Servicii sociale adaptate la nevoile beneficiarului agresorului;
- Respectarea principiului egalității de șanse între femei și bărbați și promovarea valorilor non-violenței.

- Obiectivele echipei mobile de intervenție:

a) verifică semnalările de violență domestică efectuate prin intermediul liniilor telefonice ale instituțiilor publice abilitate, inclusiv al liniilor telefonice de urgență, -112;

b) realizează evaluarea inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale,

c) acordă informare și consiliere victimelor violenței domestice;

d) sprijină victimele violenței domestice, prin orientarea acestora către serviciile sociale existente pe raza localității/județului, adecvate nevoilor acestora;

e) informează, consiliază și orientează victima în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri penale, eliberarea unui certificat medico-legal etc.;

f) asigură măsurile de protecție socială necesare pentru victime, minori, persoane cu dizabilități sau persoane cu nevoi speciale, vizate de ordinul de protecție provizoriu sau ordinul de protecție și păstrează confidențialitatea asupra identității acestora;

g) colaborează cu serviciile de asistență medicală comunitară în situația în care identifică probleme medicale privind victimele și/sau copiii;

h) realizează demersurile necesare pentru depășirea riscului imediat, după caz, acestea putând consta în: - transport la unitatea sanitară cea mai apropiată în situațiile în care victima necesită îngrijiri medicale de urgență sau, după caz, sesizarea numărului unic pentru apeluri de urgență 112; - sesizarea organelor de urmărire penală, sesizarea organelor de poliție pentru emiterea unui ordin de protecție provizoriu, sesizarea instanțelor judecătorești în vederea emiterii ordinului de protecție; - orientarea către DAS sau, după caz, către furnizorii privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, în vederea găzduirii în centre rezidențiale adecvate nevoilor și aplicării managementului de caz pentru victime și, după caz, pentru agresori.

i) intervine în cazurile de violență domestică, la solicitarea organelor de poliție, atunci când prin ordinul de protecție provizoriu s-a dispus măsura evacuării temporare a agresorului din domiciliu, iar acesta din urmă a solicitat, potrivit legii, cazarea într-un centru rezidențial.

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile);
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ Reducerea toleranței față de violența în familie;

- ❖ Creșterea eficacității programelor de prevenire prin implementarea sistematică a măsurilor de prevenire
- ❖ Dezvoltarea de atitudini și comportamente non-violente
- ❖ Implementarea unitară a legislației
- ❖ Întărirea capacității instituționale a autorităților de a gestiona fenomenul violenței în familie, corelat cu violența asupra copilului
- ❖ Îmbunătățirea competențelor profesionale ale profesioniștilor care lucrează în domeniul violenței în familie(violență domestică, violență împotriva copilului);
- ❖ Îmbunătățirea metodologiilor și procedurilor de lucru;
- ❖ Consolidarea activității echipei intersectoriale;
- ❖ Consolidarea activității echipei mobile;
- ❖ Îmbunătățirea și optimizarea sistemului de monitorizare a fenomenului violenței în familie(cu accent pe violența domestică și împotriva copilului);
- ❖ Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate victimelor violenței în familie (cu accent pe violența domestică și împotriva copilului).

5. COMPONENTA : ALTE CATEGORII DE GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE (VICTIME ALE TRAFICULUI DE PERSOANE, PERSOANE ADULTE FĂRĂ ADĂPOST ETC)

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectiv general 1: Prevenirea traficului de persoane și asistarea victimelor traficului de persoane, în conformitate cu aria de responsabilitate instituțională

Susținerea programelor/acțiunilor destinate prevenirii traficului de persoane, inclusiv prevenirea traficului de copii

- Cooperarea interinstituțională între autorități publice locale, instituțiile statului și ONG-uri relevante în domeniu, în implementarea acțiunilor destinate creșterii gradului de informare și conștientizare a populației în ansamblu și a grupurilor de risc privind implicațiile traficului de persoane, cu impact asupra reducerii factorilor care conduc la victimizare ;
- Asigurarea accesului grupurilor la risc la informații privind situațiile cu risc, precum și gestionarea cu responsabilitate a deciziilor personale;
- Îmbunătățirea capacității de identificare timpurie a victimelor și de referire către furnizorii de servicii specializate;

Garantarea accesului persoanelor victime ale traficului de persoane la sistemul de servicii și beneficii sociale în scopul reintegrării sociale

- Optimizarea și dezvoltarea procesului de cooperare inter și intra- instituțională în procesul protecției și asistenței specializate a persoanelor victime ale traficului de persoane;

- Intensificarea și diversificarea cooperării cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de prevenire a traficului de persoane și de asistență a victimelor
- Asistarea specializată a persoanelor victime ale traficului de persoane, în baza prevederilor și procedurilor în vigoare ;
- Îmbunătățirea sistemului de colectare și analiză a datelor privind traficul de persoane;

Obiectiv general 2. Incluziunea socială a persoanelor adulte aflate în situații de vulnerabilitate, altele decât cele prezentate anterior (persoane fără adăpost, fără susținerea familiei etc)

Asigurarea accesului la servicii și beneficii sociale, servicii medicale

- Facilitarea accesului familiilor/aduților săraci la sistemul de beneficii sociale și la programele guvernamentale de securitate socială și reducere a sărăciei (identificare, evaluare, informare, sprijin și acompaniere, obținerea actelor de identitate etc);

Protecția și asistarea specializată a persoanelor adulte aflate în situații de vulnerabilitate

- Dezvoltarea serviciilor de asistență și sprijin (adăpost-uri, cantine sociale, locuire, ocupare etc);
- Susținerea persoanelor adulte aflate în situații de vulnerabilitate în accesarea serviciilor comunitare existente;

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile);
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ Persoanele aflate în dificultate (persoane fără adăpost, fără susținere familială) au acces la servicii sociale, medicale;
- ❖ Creșterea eficacității programelor de prevenire prin implementarea sistematică a măsurilor de prevenire
- ❖ Servicii de asistență și sprijin pentru persoane adulte aflate în situații de vulnerabilitate dezvoltate la nivel județean.
- ❖ Acțiuni de informare și conștientizare a populației privind traficul de persoane derulate în parteneriat public-privat;
- ❖ Sistem de colectare și analiză a datelor privind persoanele adulte traficate îmbunătățit;
- ❖ Victimele traficului de persoane au acces la servicii de asistență specializată;

6. COMPONENTA: SISTEMUL LOCAL DE SERVICII SOCIALE

MISIUNE

Stabilirea cadrului liniilor directoare și a cadrului instituțional pentru dezvoltarea și consolidarea unui sistem unitar, coerent, transparent și concurențial de servicii sociale, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile.

VIZIUNE :

Sistem de servicii sociale descentralizat, proactiv, eficace și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre îngrijirea în cadrul comunității a persoanei aflată în situație de vulnerabilitate.

PRINCIPII GENERALE:

- ❖ Universalitate
- ❖ Echitate
- ❖ Solidaritate

PRINCIPII SPECIFICE :

- ❖ Libertatea de a alege serviciul social în funcție de nevoia socială
- ❖ Egalitatea de șanse și nediscriminare în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale
- ❖ Participare și dezvoltare
- ❖ Parteneriat
- ❖ Proximitate în furnizarea serviciilor sociale
- ❖ Concurență și competitivitate
- ❖ Confidențialitate
- ❖ Calitate
- ❖ Servicii integrate
- ❖ Transparență și responsabilitate
- ❖ Abordarea holistică
- ❖ Complementaritate
- ❖ Monitorizare și evaluare

DIRECȚII DE ACȚIUNE GENERALE

- ❖ Consolidarea instituțională a serviciilor comunitare integrate
- ❖ Modernizarea sistemelor de servicii sociale

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectiv general 1: Consolidarea instituțională a sistemului de servicii sociale

Dezvoltarea capacității autorităților publice locale, cu accent pe comunitățile sărace, de a furniza servicii integrate, bazate pe comunitate, eficace și eficiente.

- Întărirea capacității DAS de a coordona serviciile;
- Elaborarea unui mecanism instituțional de identificare și evaluare a tuturor cazurilor de risc social, definirea riscurilor sociale, și a modului de măsurare efectivă a acestora în teren;

- Creșterea numărului profesioniștilor în asistență socială și nu numai (asistenți medicali comunitari, mediatori sanitari, mediatori școlari, îngrijitori la domiciliu etc) care lucrează în comunități;
- Promovarea , replicarea bunelor practici în domeniul serviciilor sociale;
- Formarea continuă a personalului, profesioniștilor care lucrează în DAS-uri și servicii comunitare integrate;
- Dezvoltarea competențelor de atragere de fonduri și management de proiect a autorităților locale;

Eficientizarea managementului de sistem la nivelul autorităților publice locale

- Îmbunătățirea capacității de planificare, monitorizare și evaluare în scopul dezvoltării serviciilor sociale în funcție de nevoile comunității și resursele acesteia;
- Elaborarea strategiilor locale pentru dezvoltarea serviciilor sociale /armonizarea strategiilor locale cu Strategia Județeană pentru dezvoltarea serviciilor sociale 2014-2020;
- Monitorizarea și evaluarea periodică (anuală) a strategiilor locale și a strategiei județene;
- Furnizarea serviciilor în baza unor proceduri și metodologii de lucru elaborate în conformitate cu reglementările în vigoare;
- Monitorizarea și evaluarea serviciilor furnizate beneficiarilor ;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu furnizori privați pentru a acoperirea nevoii de servicii sociale din comunitate;
- Îmbunătățirea managementului resurselor umane la nivelul autorităților publice locale;

Obiectiv general 2 : Modernizarea sistemelor de servicii sociale

Creșterea calității serviciilor sociale furnizate atât în sectorul public cât și privat

- Implementarea reglementărilor în vigoare privind calitatea în domeniul serviciilor sociale de către toți furnizorii de servicii sociale;
- Elaborarea și implementarea de proceduri și ghiduri de practică pentru monitorizarea calității serviciilor sociale;
- Acordarea de asistență tehnică furnizorilor publici și privați pentru implementarea și respectarea legislației în domeniul calității serviciilor sociale;
- Creșterea calității resurselor umane care lucrează în domeniul serviciilor sociale;

Creșterea eficienței și impactului serviciilor sociale

- Organizarea serviciilor sociale în sistem integrat cu serviciile de ocupare, de sănătate, de educație, de locuire, precum și cu alte servicii sociale de interes general, în vederea dezvoltării unor mecanisme de sprijin efectiv al grupurilor vulnerabile;
- Încurajarea dezvoltării serviciilor de îngrijire familială (case de tip familial, locuințe protejate, asistență personalizată la domiciliu etc) atât pentru copii, cât și pentru adulți
- Dezvoltarea capacității de răspuns inter-instituțional în vederea optimizării intervențiilor;
- Monitorizarea și evaluarea intervențiilor pe baza unui sistem de indicatori, cu accent pe rezultate sustenabile și echitabile;
- Asigurarea unui sistem integrat de servicii și beneficii sociale pentru grupurile vulnerabile;
- Actualizarea periodică și promovarea Hărții serviciilor sociale;

Promovarea abordărilor inovative în domeniul serviciilor sociale

- Identificarea intervențiilor/experiențelor de bună practică și promovarea acestora în comunitate;

RESURSE

- Resurse financiare și materiale alocate de la bugetul local;
- Resurse financiare din fonduri europene (fonduri structurale, alte finanțări nerambursabile);
- Resurse financiare din finanțări guvernamentale
- Resurse umane;
- Resurse instituționale.

REZULTATE AȘTEPTATE

- ❖ Servicii sociale proactive și de calitate;
- ❖ Servicii sociale integrate eficace și eficiente la nivelul comunităților;
- ❖ Creșterea numărului de profesioniști care lucrează în sistemul de asistență socială;
- ❖ Proceduri și ghiduri de practică pentru monitorizarea calității serviciilor sociale elaborate;
- ❖ Acțiuni de informare și sprijin a furnizorilor publici și privați de servicii derulate în scopul implementării legislației în domeniul serviciilor sociale;
- ❖ Sistem de indicatori pentru monitorizarea și evaluarea intervențiilor creat;
- ❖ Sistem integrat de servicii și beneficii sociale pentru grupuri vulnerabile dezvoltat;
- ❖ Modele de bună practică promovate în comunitate
- ❖ Toate serviciile sociale publice sunt acreditate;
- ❖ Îmbunătățirea capacității de raspuns și intervenției a serviciilor sociale;
- ❖ Creșterea gradului de implicare a sectorului economic în susținerea serviciilor sociale;
- ❖ Îmbunătățirea organizării instituționale și metodologice a serviciilor sociale;

CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI INSTITUȚII RESPONSABILE ȘI PARTENERI

Responsabilitatea implementării Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale revine în egală măsură autorităților administrației publice locale, furnizorilor publici de servicii sociale care funcționează în cadrul acestora(DAS etc) și instituțiilor publice relevante pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale (educație, sănătate, ocupare, administrație și interne etc), cu precizarea că o responsabilitate mai mare revine autorităților administrației publice. Partenerii neguvernamentali și privați(inclusiv furnizorii privați de servicii sociale), instituțiile de cult recunoscute de lege, societate civilă își vor concentra activitatea pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor prezentei strategii.

Coordonarea activităților intersectoriale privind îndeplinirea obiectivelor se va face la nivelul DAS, pe baza planului operațional și a planurilor anuale de acțiune care vor include atât intervențiile proprii cât și ale celorlalți actori relevanți pentru domeniul pentru domeniul asistenței sociale și al serviciilor sociale. Reușita implementării Strategiei pe această componentă presupune transparență, predictibilitate, sustenabilitate financiară și participarea activă a tuturor actorilor implicați în promovarea drepturilor copilului.

Implementarea Strategiei se va face cu participarea tuturor compartimentelor aparatului de specialitate al Primarului orașului Buhuși, a personalului, a partenerilor, a beneficiarilor și a altor factori interesați din comunitate și județ.

PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Monitorizarea și evaluarea Strategiei se realizează în scopul verificării atingerii obiectivelor specifice, a modului în care au fost atinse aceste obiective, cât și a măsurii în care rezultatele implementării activităților au corespuns cu cele stabilite inițial, respectarea termenelor și a conținutului activităților derulate. În acest sens se va elabora o metodologie de monitorizare și evaluare agreată de toți partenerii instituționali.

Coordonarea activității de monitorizare este asigurată de DAS . De regulă, Strategia va fi evaluată anual, pe baza rezultatelor se va decide cu privire la oportunitate ajustării. Monitorizarea se va realiza semestrial și anual.

LISTA ACTE NORMATIVE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

1. Strategia Europa 2020 – o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii ;
2. Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere;
3. Strategia Consiliului Europei pentru Promovarea Drepturilor Copilului 2012-2015;
4. Recomandarea Comisiei Europene 2013/112/UE;
5. Convenția ONU cu privire la drepturile copilului ;
6. Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
7. Legea nr.292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;
8. Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu modificările și completările ulterioare;
9. Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap cu modificările și completările ulterioare;
10. Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilitati;
11. Legea 217/2003 privind prevenirea și lupta împotriva violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare;
12. Legea 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice cu modificările și completările ulterioare;
13. Proiectul ”Strategiei naționale pentru protecția și promovare drepturilor copilului”;
14. Proiectul ”Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”.

INIȚIATOR,

PRIMAR

Ec. Valentin Piciu

Avizat

Secretar general al comunei

Balmau Constantin